

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា

BMI0050

សម្ភាសន៍ជាមួយឈ្មោះ ញ៉ុស ខុម ភេទស្រី អាយុ៥២ឆ្នាំ
មុខងារជំនាន់ខ្មែរក្រហម «យោធាកាន់ខ្នងសាំង»

មុខងារចបុប្ផន្ន «កសិករ»

ស្រុកកំណើតនៅភូមិវត្ត ឃុំខ្នារឆ្នា ស្រុកកំពង់ត្រឡាច ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង
រស់នៅភូមិថ្មី ឃុំម៉ាឡៃ ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ
ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០

សម្ភាសន៍ដោយ: សុខ វណ្ណៈ

០០:៥៤:២៦

២០ទំព័រ

វណ្ណៈ: ចឹងសូមណែនាំខ្លួនថាខ្ញុំឈ្មោះសុខ វណ្ណៈមកពីមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ។

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ហើយខ្ញុំមកដល់ម៉ាឡៃក៏ចង់សរសេរសៀវភៅមួយទាក់ទងនឹងស្រុកម៉ាឡៃ ថាយើងអភិវឌ្ឍន៍
យ៉ាងម៉េច កាលពីមុនប្តីមានព្រៃស្រែនាំចាំម៉ែរៀបរាប់ហើយម៉ែពីភ្នំពេញកាលឆ្នាំ៧៧៧ដូច
ការលំបាកយ៉ាងម៉េច?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ប្រវត្តិរបស់ម៉ែកាលពីកូចរៀនអីបានយ៉ាងម៉េច ចាំម៉ែជួយរៀបរាប់?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ចឹងព័ត៌មានទាំងអស់ហ្នឹងខ្ញុំសុំការអនុញ្ញាតពីម៉ែ យកទៅសរសេរជាសៀវភៅម៉ែមិនថាអីទេ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ចឹងជាដំបូងខ្ញុំចង់ស្តាប់ឈ្មោះម៉ែ ម៉ែឈ្មោះអីទៅ?

ខុម : ឈ្មោះ ញ៉ុស ខុម ។

វណ្ណៈ: ម៉ែអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ខុម : អាយុ៥២ឆ្នាំ ។

វណ្ណៈ: ប្តីម៉ែឈ្មោះអីដែរ?

ខុម : ឈ្មោះ សាន់ ឡើង ។

វណ្ណៈ: ភាគអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ខុម : ឪពុក៥៥ដឹង៥៦មិនដឹងទេ ។
 វណ្ណៈ : ចឹងសព្វថ្ងៃមានកូនប៉ុន្មាននាក់ ?
 ខុម : មានកូនបីនាក់ ។
 វណ្ណៈ : ស្រីទាំងអស់ ?
 ខុម : ស្រីពីរប្រុសមួយ ។
 វណ្ណៈ : ឪពុកមីងឈ្មោះអីដែរ ?
 ខុម : ឈ្មោះ ញ៉ូស ញ៉ូល ។
 វណ្ណៈ : ម្តាយ ?
 ខុម : ឈ្មោះ ពេជ ហៃ ។
 វណ្ណៈ : ចឹងគាត់ទាំងពីរនៅរស់ទេ ?
 ខុម : គាត់ស្លាប់ហើយ ។
 វណ្ណៈ : ស្រុកកំណើតមីង ?
 ខុម : ស្រុកកំណើតខ្ញុំនៅកំពង់ឆ្នាំង ។
 វណ្ណៈ : ភូមិ ?
 ខុម : ភូមិវត្ត ។
 វណ្ណៈ : ឃុំ ?
 ខុម : ឃុំខ្នាឆ្នា ។
 វណ្ណៈ : ស្រុក ?
 ខុម : ពីដើមគេហៅកំពង់ត្រឡាច ឥឡូវគេដាក់សាមគ្គីមានជ័យ ។
 វណ្ណៈ : ចឹងពីដើមស្រុកកំពង់ត្រឡាច ?
 ខុម : ចាសកំពង់ត្រឡាចលើ ។
 វណ្ណៈ : ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ?
 ខុម : ចាស ។
 វណ្ណៈ : ចឹងឥឡូវនៅភូមិ ?
 ខុម : នៅភូមិថ្មី ឃុំម៉ាឡៃ ស្រុកម៉ាឡៃ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ។
 វណ្ណៈ : ចឹងមុខរបរសព្វថ្ងៃ ?
 ខុម : ខ្ញុំធ្វើស្រែចំការ ។
 វណ្ណៈ : ចឹងមីងមានបងប្អូនបង្កើតប៉ុន្មាននាក់ ?

ខុម : បងប្អូនបង្កើតខ្ញុំមាន៦នាក់ ។

វណ្ណៈ : ចឹងមាន៦នាក់ ?

ខុម : បាទ! តែស្លាប់អស់នៅសល់តែបីនាក់ ។

វណ្ណៈ : ស្លាប់បីនាក់នៅជំនាន់ណា ?

ខុម : ស្លាប់ឆ្នាំទៅមិញមួយ ស្លាប់កាលដាច់ខ្លួននោះមួយ ។

វណ្ណៈ : ចឹងស្លាប់ក្រោយ៧៧ ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ : ចឹងខ្ញុំចង់ឲ្យមីននិយាយរៀបរាប់រឿងរ៉ាវដែលធ្លាប់ឆ្លងកាត់មក និយាយតាំងពូកែច្រើនបានត្រឹមណាហើយនៅកន្លែងណាធ្វើអីខ្លះ ?

ខុម : បាទ! កាលនៅតូចក្រណាស់នៅជាមួយឪពុកម្តាយខ្ញុំដែរ មិនដែលហូបក្របីទេ មិនដែលមានស្បៀកពាក់បានដូចគេទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងរៀន ?

ខុម : រៀនកាលហ្នឹងថ្នាក់ទី៧ មិនបានត្រឹមណា ដល់មានរដ្ឋប្រហារទៅខានរៀនទៅ ដល់ចូលដល់ឆ្នាំណាទេ សង្រ្គាមសម័យលន់ នល់នោះក៏មិនបានរៀនដែលកាលហ្នឹង អត់បានរហូតនៅជួយធ្វើស្រែចំការមែន ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅពេលឆ្នាំ៧៥ ខ្មែរក្រហមចូលមកមីនទៅណាទៀត ?

ខុម : ៧៥ ខ្មែរក្រហមចូលមកខ្ញុំនៅស្រុក ។

វណ្ណៈ : នៅស្រុកហ្នឹងមីនមានធ្វើអី ?

ខុម : អត់មានធ្វើអីទេ នៅធ្វើស្រែនៅដុះហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : មីននៅកងចល័ត ?

ខុម : កាលកងចល័តខ្ញុំនៅចេញពីកងចល័តមកអង្គការឲ្យចេញមកនៅសៀមរាប ។

វណ្ណៈ : ចឹងបន្ទាប់មកទៀត ?

ខុម : អង្គការហៅមកនៅលង្វែកចេញពីលង្វែកបានមកនៅសៀមរាប ។

វណ្ណៈ : ចឹងលង្វែកហ្នឹងធ្វើអី ?

ខុម : នៅកងនារី ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅបានរយៈពេលប៉ុន្មាន ?

ខុម : នៅប្រហែលជាពីរទៅបីខែអង្គការឲ្យមកនៅសៀមរាបវិញ ។

វណ្ណៈ : ចឹងពីណាជាអ្នកឲ្យមក ?

ខុម : អង្គការជាអ្នកជ្រើសរើសឈ្មោះមក ។

វណ្ណៈ : ចិនកាលហ្នឹងប្រធាននៅសៀមរាបព័ណ្ណកេ ?

ខុម : ប្រធានខ្ញុំខ្មោចបងណាតែភាគស្លាប់ហើយ ។

វណ្ណៈ : ភាគមានតួនាទីប៉ុណ្ណា ?

ខុម : បងណាតែ ភាគកាប់នារីនៅខេត្តសៀមរាប ។

វណ្ណៈ : ចិនមិនធ្វើអីនៅសៀមរាបហ្នឹង ?

ខុម : ខ្ញុំនៅកន្លែងកាន់សំរាំង និងដាំបាយព្រៃអ្នកកាន់សំរាំងទាំងអស់និងអ្នកនៅមន្ទីរ ។

វណ្ណៈ : មន្ទីរហ្នឹងជាមន្ទីរស្តីកេ ?

ខុម : មន្ទីររួមដូចជាព្យា កាន់សំរាំងហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ដូចខាងយោធាអីហ្នឹង ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ : ចិនមានប៉ុន្មានរយនាក់ទៅ ?

ខុម : ប៉ុន្មានប្រហែលជា ១០០ នាក់ហ្នឹងឯង ដាំបាយពីរខ្លះ កាលសម័យហ្នឹងមានបាយខ្លះបបរខ្លះ ។

វណ្ណៈ : ចិនកាលហូបចុកយ៉ាងម៉េចដែរ ?

ខុម : កាលហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ទេ កាលណានៅចល័តបានពិបាកអត់មានអីហូបចុកទេ ។

វណ្ណៈ : ចិនពេលចូលមិត្តនារីទៅហូបចុកមិនលំបាកទេ ?

ខុម : បាទ! បានបបរព្រឹកបាយល្ងាច នៅឆ្នាំ៧៧៧ពិបាកមែន នៅពេលរត់ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : កាលហ្នឹងកាន់សំរាំងហ្នឹងចាក់ព្រះខាងណា ?

ខុម : កាលនៅជាមួយអង្គការមិនដឹងចាក់ព្រះខាងទេ ខ្ញុំចាំកាន់កន្លែងកាន់សំរាំងនៅផ្លូវបាត់ដំបងមកខាង
នេះមក ខ្ញុំនៅផ្លូវស្របនេះដាំបាយនៅស្របមាត់ស្ទឹងសៀមរាបហ្នឹងជិតស្ពានថ្ម ។

វណ្ណៈ : ចិននៅសៀមរាបហ្នឹងមានដែលឃើញកែវ ពកទេ ?

ខុម : មិនដែលឃើញទេ ឃើញតែអីប៉ុល ពត ។

វណ្ណៈ : ភាគមកធ្វើអី ?

ខុម : ខ្ញុំមិនដែលឃើញនៅទីនេះទេ តែភាគមកទស្សនៈកិច្ចនៅព្រលានយន្តហោះ ខ្ញុំបានទៅទទួលនៅ
ហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ឃើញព័ណ្ណខ្លះ ?

ខុម : ឃើញតា ប៉ុល ពតហ្នឹង ហើយជនបរទេសមិនដឹងជាប៉ុន្មានប្រទេសទេ មកកាលហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ប្រហែលជាឆ្នាំណា ?

ខុម : មុនពេលយើងរត់យួន បានប្រហែលជាពីរទៅបីខែ ។

វណ្ណៈ : ចឹងឆ្នាំ៧៨?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ : ចឹងមានឃើញអ្នកកាសែតទេ?

ខុម : មានអ្នកកាសែត មានកងការពារគេច្រើនណាស់ ឃើញតែប៉ុណ្ណឹងឯងគ្នាច្រើនដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលនៅសៀមរាបហ្នឹងមានឃើញភ្ញៀវបរទេសចេញចូលប្លុកយ៉ាងម៉េចដែរ?

ខុម : ភ្ញៀវមិនដឹងជាយ៉ាងម៉េច បើខ្ញុំនៅតែកន្លែងខ្ញុំមិនដែលបានដើរដង រកតែម្ហូបបន្លែស្នូមមិនដែល បានដើរទេ តែអង្ករត្រីមិនដែលបានទៅដង ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅសៀមរាបហើយមិនដែលបានទៅលេងអង្ក?

ខុម : បាទមិនដែលបានទៅដល់ទេ ខ្ញុំកាលនោះមិនចេះដឹកដង មនុស្សនោះមិនចេះដឹកដង អ្នកដឹកដងគេទៅកើបអាចម៍ត្រចៀវពីអង្ករត្រីហ្នឹងមកធ្វើជីសម្រាប់ដាក់ស្លែ ខ្ញុំអត់ចេះដឹកមិនទៅទៅណាទាល់តែគេខុប បានតែដើរជុំវិញក្រុងប៉ុណ្ណោះឯង ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅសៀមរាបហ្នឹងមានភ្ញៀវចេញចូលច្រើនទេតាមម៉ឺនដឹង?

ខុម : មានដឹង ខ្ញុំមិនដែលដឹងដែរ បើមានភ្ញៀវមកមានគេទៅទទួលណាស់ ទៅទទួលនៅព្រលានយន្ត ហោះតែកាលហ្នឹងខ្ញុំបានទៅទទួលតែម្តងទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងនៅសៀមរាបគេហៅភូមិភាគអី?

ខុម : ខ្ញុំមិនដឹងថាជាភូមិភាគអីទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងតំបន់?

ខុម : ខ្ញុំមិនដឹងថាជាតំបន់អីទេ ខ្ញុំនៅសម័យនោះខ្ញុំមិនបានដឹងដែរ ខ្ញុំគេដឹងពីកំពង់ឆ្នាំងទៅដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ឺននៅសៀមរាបរហូតដល់ឆ្នាំ៧៩?

ខុម : បាទ! ហើយខ្ញុំរត់នៅឆ្នាំ៧៩ហ្នឹងតែម្តង ។

វណ្ណៈ : ៧៩ពេលយួនចូលមកហ្នឹង?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ : ហេតុអីបានជាមិនរត់ទៅដុះ?

ខុម : កាលហ្នឹងមុនខ្ញុំរត់មកហ្នឹងដាំបាយទទួលពេញដុះ ដល់យួនចូលមកខ្ញុំមិនដឹងជាន់ទៅណាខ្ញុំត្រៀម ឡើងពេញមួយយប់ ដល់ពេលនេះខ្ញុំងើបដាំបាយ ដាំបាយហើយនៅតែខ្ញុំពីរនាក់ទេ ដល់ចឹងទៅ កាំភ្លើងគេបាញ់មក ខ្ញុំរត់មកនៅក្រោយសំរាំងសៀមរាបហ្នឹងហើយចេញមកបាត់ដំបង ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : ដល់ពេលនេះគេរត់ចេញពីក្រុងអស់ នៅតែខ្ញុំហ្នឹងចឹងឃើញបងៗ នៅកន្លែងទទួលភ្ញៀវភេហៅ
ឡើងមកចេះតែជិះលិចមកលិចមក កាលហ្នឹងបែកអង្គភាពហើយខ្ញុំ ចឹងចេះតែជិះតាមគេរហូត
មិនដឹងជាដល់ណាដល់ណាទេ មកជួបគ្នាតាមព្រំដែននេះ មកលើភ្នំដង្កែកមកលើភូមិអំពិលភូមិ
អីណាទេ ខ្ញុំនៅកន្លែងកាន់យ៉ាង ខ្ញុំកាន់យ៉ាង ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : កាន់យ៉ាងគ្រាប់តែមិនបានធ្វើអីទេ ពេលយាមទៅដើរដាក់ទៅ ដាក់ហើយដេញចេញមានអា
គ្រាប់មានឡាន កាលហ្នឹងមានអង្គរបុកហើយរត់ចេញពី៧៧ហ្នឹង រត់មកចេញមកច្រកប៉ោយ
ប៉ែតទទួលជ្រាលនេះ យើងអស់មានឡានមានអាគ្រាប់ហើយ ចាប់ផ្ដើមដើរមករហូតមកចេញ
ច្រកប៉ោយប៉ែតមកដល់ទំនប់ដាច់ហ្នឹងមកតាមព្រំដែនហ្នឹងរហូត ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងរត់ទៅខាងប៉ោយប៉ែតវិញ?

ខុម : ចេញតាមច្រកហ្នឹងមិនដឹងជាខាងណាទេ គេថាជិតប៉ោយប៉ែត តាមទំនប់ម៉ក់ហ្នឹងមក ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាត់ទំនប់ម៉ក់ហ្នឹង?

ខុម : បាទ! កាត់ទំនប់ហ្នឹងខាងលិចមក ត្រូវយើង៥០២កូនដីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ចឹងជំនាន់ខ្មែរក្រហមមានលើកទំនប់ម៉ក់ហ្នឹងមួយដែរ?

ខុម : បាទ! ទំនប់ម៉ក់ហ្នឹងហ្នឹងភេហៅតែទំនប់កាច់ ។

វណ្ណៈ : ចឹងទំនប់ហ្នឹងមិនមានបានមកលើកទេ?

ខុម : មិនបានមកលើកទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងប្រជាជនលើក?

ខុម : បាទ! ខ្ញុំមិនដែលទេ ខ្ញុំរត់មកឃើញតែម្ដង ។

វណ្ណៈ : ចឹងមានដីទេ ទំនប់ហ្នឹងគេលើកធ្វើអី?

ខុម : មិនដឹងជាលើកធ្វើអីទេ ខ្ញុំរត់មកឃើញចឹងតែម្ដងហ្នឹងគេទំនប់គេលើកលើយចឹងតែម្ដង តែបើបង
ខ្ញុំអាចដឹង ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាល៧៧ហ្នឹងមិនមានចង់រត់ទៅដូះដែរ?

ខុម : ខ្ញុំចង់រត់ទៅដូះដែរ តែរកដូរមិនឃើញព្រោះខ្ញុំនឹកមែពុកណាស់មិនដឹងជាទៅតាមដូរណា ។

វណ្ណៈ : ចឹងមិនស្គាល់ដូររត់តាមគេវិញ?

ខុម : បាទ! រត់តាមអង្គភាពវិញ ។

វណ្ណៈ : ចឹងពេលដែលរត់តាមដូរមិនមានជួបការលំបាកយ៉ាងម៉េចទេ?

ខុម : កាលរត់តាមដូរជួបការលំបាកណាស់ រត់តាមដូរវិញបែកចាន់គីហ្នឹងមកបានចូលទៅដីថៃ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ខុម : ចូលដីថៃបានថៃណាស្រួលៗ ថៃណាពិបាកៗណាស់ដែរ ថៃណាល្អៗ ថៃណាអាក្រក់តែអត់មាន
បាយហូបទេ៧៧ហ្នឹង ហូបតែបបរលាយត្រពាំង លាយដំឡូង ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលហ្នឹងមានដាច់ពេលទេ?

ខុម : អត់មានដាច់ទេ តែគ្រាន់តែមានបបររវាវៗមានអង្ករមួយគ្រាប់ចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅពេលរត់ហ្នឹងមានឃើញមានមនុស្សស្លាប់ទេ?

ខុម : មានស្លាប់កូនក្មេងមនុស្សចាស់ តែខ្ញុំរត់តាមដូរនេះស្រួលទេ វាមិនសូវមានឡើងភ្នំដូចគេ មាន
មនុស្សស្លាប់ច្រើនណាស់ដេកនៅស្នាក់ស្នឹងហ្នឹងហើយ ។

វណ្ណៈ ចឹងមិនដឹងជាកូនពិណពិទ្ធិទេ?

ខុម : ចាសដួនណាមានក្មេងមានចាស់ ដួនណាដាក់ចោលលើខ្ទមចឹងទៅមានទឹកបាយមួយដុំចឹងទៅ
ដាក់ចោលចឹងរត់ទៅទៀតទៅ ទាំងគេទាំងឯងតែឈឺរត់ហើយ សែនហើយ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ខុម : សែនគ្នាចូលដីថៃចឹងទៅ ខ្ញុំដើររហូតដល់ត្រាង ដល់ឡែនដល់ភ្នំកុយ វ៉ាន់នោះ ទៅរកដំឡូងមីយក
មកហូប ដល់ដំឡូងមីសៗគេដាំចោលរាប់ឆ្នាំ ដើរដឹកត្រពាំងដឹកដំឡូង តែអត់បាយហូបនឹកថៃ
ហើយ រត់ចឹងទៅមានបែកគ្នាហើយមកជួបគ្នាចឹងវិញហើយខ្ញុំហៅពេលហូបផ្លែល្អាព្រៃ ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ខុម : ចុះអត់មានបាយនោះ ហូបទៅវាពុលក្អួត ហូបត្រពាំងចឹងទៅពុលក្អួតខ្ញុំក្អួតជាន់គេព្រោះខ្សោយ
។

វណ្ណៈ ចឹងមិនដឹងនៃខ្មែរក្រហមមិនរៀបការហើយនៅ?

ខុម : នៅខ្ញុំមកការនៅបឹងបេងនេះ ។

វណ្ណៈ រៀបការឆ្នាំណា?

ខុម : កាលឆ្នាំ៨១ ។

វណ្ណៈ ចឹងរបៀបយ៉ាងម៉េច?

ខុម : កាលហ្នឹងនៅរៀបការចាប់ដៃ ដល់ការខ្ញុំហើយមានការសែនអីខ្លះ ។

វណ្ណៈ ចឹងការចាប់ដៃម្តងមានប៉ុន្មានគូរ?

ខុម : ការខ្ញុំមាន៦គូរ ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលហ្នឹងអត់មានសុំការមួយគូរបានទេ?

ខុម : អត់មានសុំបានទេ ចាប់ការច្រើនគ្នាតែម្តង ។

វណ្ណៈ: ចឹងអត់មានតាមការស្រឡាញ់ទេ?

ខុម : មានសិទ្ធិស្រឡាញ់គ្នាធម្មតា តែការជាច្រើនគួរយើងស្រឡាញ់ចិត្តនិងចិត្ត តែគ្រាន់មិនបានរៀបការ ក្រោយមកមានរៀបការមានសេចក្តីបានហូបចុកគ្រប់គ្រាន់ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : បាទ! តែរឹកចំរើនបន្តិចម្តងៗ កាលពីខ្ញុំនោះអត់សោះ សូម្បីតែភ្លើងអត់មានដងដុតចង្កៀងដូងៗ បាបដៃគ្នាធម្មតាដូចជំនាន់ប៉ុល ពតចឹង ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងឆ្នាំ៧៧ មីនមកដល់ម៉ាឡៃហ្នឹងតែម្តង?

ខុម : បាទ! ៧៧ មកដល់ម៉ាឡៃ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលរត់មកមិនយូរទេ?

ខុម : រត់កាលហ្នឹងម៉ាឡៃរហូតដល់ខែវស្សាយើងដើរនៅតាមព្រំដែនហ្នឹងរហូតបានចល័តៗ បានធ្លាក់មកនៅម៉ាឡៃហ្នឹងបណ្តោយ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមកដល់ម៉ាឡៃហ្នឹងមានឃើញទេសភាពយ៉ាងម៉េច?

ខុម : ម៉ាឡៃខ្ញុំរត់មកដល់ដំបូងខ្ញុំឃើញសុទ្ធតែព្រៃទាំងអស់ មានតែដូរ៥០២ មួយហ្នឹងឯង តែដូរសុទ្ធតែព្រៃទាំងអស់ណែនដើរមិនចង់រួចទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងមានដើមឈើធំៗ ទេ?

ខុម : ដើមឈើធំៗ ណាស់ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមើលថ្ងៃមិនចង់ឃើញទេ?

ខុម : បាទ! មើលមិនឃើញទេ បានតែចូលហើយមើលមិនឃើញទេ មានតែម៉ាប្រកដូរដើរហ្នឹង ។

វណ្ណៈ: ចឹងមីនមកនៅក្នុងព្រៃចឹងមានអារម្មណ៍ខ្លាចទេ?

ខុម : ខ្លាចដែរ តែមិនដឹងជាធ្វើយ៉ាងម៉េចព្រោះយើងមិនដឹងជាន់ទៅណា បើបែកអង្គភាពទៅខ្លាចអត់មានអីហូប ចឹងតាមអង្គភាពរហូតដល់ខ្ញុំរត់ៗ ទៅដល់គ្រាន់គេបំបែកហើយគេថាបងប្អូនណាចង់ទៅស្រុកទៅភូមិគេឲ្យទៅ តែអារម្មណ៍ទៅហ្នឹងមិនបានមកដល់ស្រុកទេ មិនដឹងជាទៅណា ខ្ញុំកាលហ្នឹងចង់មកដែរ ព្រោះនឹកមែនតែមិនហ៊ាន សម្រេចចិត្តមួយថាបើទៅខ្លាចមិនដល់មែន កាលហ្នឹងថែបចូលទៅនៅជាមួយតែខ្ញុំមិនទៅ នឹកឃើញថាប្រទេសគេខ្ញុំមិនទៅទេ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : អត់បាយស៊ីយ៉ាងម៉េចនៅស្រុកឯង នៅរួមរស់ជាមួយបងប្អូននៅអង្គភាពហ្នឹង មកស្រុកក៏មិនហ៊ានមកនៅឡើយ មកស្រុកមិនដឹងជាទៅតាមណា មិនដឹងស្រុកឯណាទេខ្ញុំមិនស្គាល់នោះ បើដឹងថាដូរស្រួលមកកើតនោះខ្ញុំមកបាត់ហើយ ខ្ញុំមិននៅទេនឹកមែនចង់រាប់ហើយអត់មានបាយហូប ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ខុម ៖ កាលហ្នឹងដេកនឹកតែម៉ែ ។

វណ្ណៈ ចឹងមកដល់ហ្នឹងគេរៀបចំយោធាទាំងប្រុសទាំងស្រីប្រមួយស្រីៗ កេឡូនៅខាងក្រោយ ?

ខុម ៖ ស្រីៗ នៅដឹកជញ្ជូនព្យា ធ្វើយោធា ។

វណ្ណៈ ចឹងធ្វើយោធាហ្នឹងច្បាំងជាមួយទាហានយួន ?

ខុម ៖ បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងនៅពេលច្បាំងគ្នាមានស្លាប់ទេ ?

ខុម ៖ មានស្លាប់ចឹងឯង ។

វណ្ណៈ ស្លាប់ទាំងសងខាង ?

ខុម ៖ ស្លាប់ទាំងអស់គ្នាហ្នឹងឯង ។

វណ្ណៈ ចឹងកាលហ្នឹងទាហានយួនស្លាប់ច្រើនទេ ?

ខុម ៖ កាលហ្នឹងមិនបានដឹងដែរ ខ្ញុំចេញពីព្រំដែនទៅចូលដីថៃ ព្រោះយួនដេញមកខ្លាំងតែចូលដីថៃ ទៅនៅថ្នល់ជាតិទី២ទី៣នោះ នៅសុទ្ធតែខ្មែរជុំរំខ្មែរយើង ។

វណ្ណៈ បាទ ។

ខុម ៖ ដល់យើងរត់នៅជុំវិញបានប៉ុន្មានឆ្នាំទេ បានមកនៅដីខ្មែរវិញបានកើតជាមានស្រែមានភូមិមានដើមដូងអីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ចឹងត្រឹមឆ្នាំ៨១-៨២ហ្នឹងមានរៀបការដូចជំនាន់ខ្មែរក្រហមដែរ ?

ខុម ៖ បាទ ។

វណ្ណៈ ចឹងមានប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិដាក់រួមមានសហករណ៍អីទេ ?

ខុម ៖ អត់មានទេ ។

វណ្ណៈ ចឹងពួកគាតា សុន សេនចង់ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិដាក់រួមនោះ ?

ខុម ៖ មានមែន ។

វណ្ណៈ តែឆ្នាំណា ?

ខុម ៖ កាលហ្នឹងប្រមូលគោយន្តអីនោះ មុនយើងផ្តាច់ខ្លួនហ្នឹង ។

វណ្ណៈ កាលផ្តាច់ខ្លួនឆ្នាំ៨៦ ?

ខុម ៖ តែមុនហ្នឹងប្រមូលគោយន្ត គេថាធ្វើសង្ក្រាន្តមតកូនចៅទៀត កុំតែបានផ្តាច់ខ្លួនទេកុំអីសង្ក្រាន្តមតកូនចៅ ។

វណ្ណៈ កាលហ្នឹងសុន សេនកាត់និយាយចឹង ?

ខុម : បាទ/អស់ពីឪពុកទៅមានកូនធ្វើតទៀតហើយ ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅតំបន់ម៉ាឡេហ្គីនមានពិណជាអ្នកគ្រប់គ្រង?

ខុម : គ្រប់គ្រងម៉ាឡេហ្គីនមានពិណគេ មានតែសុខ ភាព ។

វណ្ណៈ : ឥឡូវគាត់ធ្វើអីដែរ?

ខុម : បាទ/គាត់គ្រងខាងទាហាន ខាងប្រជាជនមានគា អៀង សារី ប៉ុល ពត ខៀវ សំផន តាម៉ុក ។

វណ្ណៈ : ចឹងតាម៉ុកកាន់នៅហ្នឹងដែរ?

ខុម : តាម៉ុក កាលហ្នឹងកាន់ខាងជំនាន់ភ្នំត្រៃ ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅនេះ?

ខុម : នៅនេះ គាអៀង សារី មិនដឹងជាពិណខ្លះទេ ខ្ញុំមិនសូវដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងទៅឆ្នាំណាសុទ សេនចង់ប្រមូលជារួម?

ខុម : មិនដឹងជាឆ្នាំណាទេ កាលហ្នឹងមានប្រមូលគោយន្ត ម៉ូតូអីតែកាលហ្នឹងមិនទាន់បានដាក់ជារួមទេ ។

វណ្ណៈ : កាលដែលគាត់ចង់ប្រមូលហ្នឹង មានអ៊ុនតាក់មកនៅ?

ខុម : អ៊ុនតាក់អត់មានចូលមកដល់ហ្នឹងទេ តែកាលហ្នឹងប្រហែលជាឆ្នាំ៧០ ជាង ខ្ញុំកាលហ្នឹងមិនដែល បានចាប់អារមណ៍រឿងហ្នឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងចង់ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិប្រជាជន?

ខុម : បាទ/តែមានពិណសុខចិត្តមិនទាន់បានធ្វើអីទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងមិនព្រម?

ខុម : កាលហ្នឹងមិនទាន់បានធ្វើទេ ដល់ហើយយើងបានផ្តាច់ខ្លួនទាន់ទៅយើងបានគូរចឹងឯង ។

វណ្ណៈ : ចឹងនៅពេលដែលគាត់ចង់ប្រមូលទ្រព្យសម្បត្តិដាក់រួមហើយ បានប្រហែលជាប៉ុន្មានខែថ្ងៃបាន ជាគេបាញ់ សម្លាប់សុទ សេនទាំងគ្រួសារ?

ខុម : ខ្ញុំមិនបានដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងខាងកងទ័ពខ្មែរក្រហមគាំទ្រឆ្នាំ១៩៧៧ដល់ពេលដាច់ខ្លួនខាងខ្មែរក្រហមកាលហ្នឹងទាហានមាន ប្រាក់ខែទេ?

ខុម : ទាហានមិនដែលមានប្រាក់ខែទេ មានតែរបបហូប ។

វណ្ណៈ : ចឹងមានតែរបបហូប?

ខុម : បាទ/របបហូបមិនចេះខ្លះ ។

វណ្ណៈ: ចិនទាហានខ្មែរក្រហមវៃជាមួយយួននិងទាហានសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជាហ្នឹង តើមាន
ទាហានមកពីខាងក្នុងសុំចុះចូលទេ?

ខុម : មានសុំចុះចូលខ្លះ ។

វណ្ណៈ: ចិននៅពេលដែលទាហានខ្មែរក្រហមចាប់បានទាហានខាងក្នុងហ្នឹង ខាងខ្មែរក្រហមវៃធ្វើបាប
ដែរ?

ខុម : អត់មានធ្វើបាបទេ ។

វណ្ណៈ: ចិនបើទាហានខាងក្នុងចាប់បានទាហានខ្មែរក្រហមវិញមានដឹងថាធ្វើបាបទេ?

ខុម : មិនបានដឹងឡើយ ។

វណ្ណៈ: ចិនកាលហ្នឹងម៉ាឡៃមិនទាន់បានកើតជាស្រុកចិនទេ?

ខុម : ទើបតែដាច់ខ្លួនហើយនេះ បានចាប់ដី យើងចេញពីដីថែមក មកនៅតាមហ្នឹងដោះមិនអីហ្នឹងទៅ
ចាប់ដីនៅចិនតែម្តង ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : ចាប់ដីចិនមកដល់ឥឡូវបានដីស្រែដីចំការវាលអស់ហើយតាមហ្នឹង កន្លែងហ្នឹងសុទ្ធតែប្របូស្សីព្រៃ
ឈើ បើហួសទៅចិនទៅដើមឈើច្រើណាស់ ។

វណ្ណៈ: ចិនមានម៉ែច្រើន?

ខុម : ចាស/កាលហ្នឹងដាក់ការពារនោះ ។

វណ្ណៈ: កាលហ្នឹងពីណាដាក់?

ខុម : កាលហ្នឹងខ្មែរក្រហមដាក់ ។

វណ្ណៈ: ចិនខ្មែរខាងក្នុងមានដាក់ទេ?

ខុម : ខ្មែរខាងក្នុងកាលហ្នឹងដាក់នៅភ្នំរ៉ាំ ។

វណ្ណៈ: ចិន?

ខុម : បន្ទាយវ៉ានៅកន្លែងណាដាក់គ្រង់ហ្នឹងដែរ តែគ្រង់យើងដាក់ការពារមិនឲ្យយួនចូលមក ។

វណ្ណៈ: ចិនដាក់ទៅជួនកាលដាច់ជើងខ្លួនឯង?

ខុម : ក្រុមមិនខ្លួនឯងខ្លះ ចិនសព្វថ្ងៃនេះនៅតែមានផ្ទះដែរ នៅមានបំណាច់ក្រាក់ចំណុះយើងមិនដឹង
កន្លែងនោះ អ្នកដាក់ផ្សេងនោះ ជួនកាលអ្នកដាក់ស្លាប់ទៅ ។

វណ្ណៈ: ចិនកាលម៉ែមកដល់ដំបូងគេហៅស្តីទៅ?

ខុម : កាលមកដល់ដំបូងមិនដឹងជាគេហៅស្តីទេ ដឹងយ៉ាងម៉េចដល់ហើយគេហៅថាម៉ាឡៃចិនតែម្តង
កាលដំបូងគេហៅភូមិដូង ។

វណ្ណៈ: ភូមិដូង?

ខុម : បាទ! កាលហ្នឹងមានខាងកាកបាទជួយបើអង្គអីនោះគេហៅភូមិដូងៗ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមានខាងកាកបាទចូលមកជួយដែរ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងយ៉ាងម៉េចបានជាមិនមិនរត់ទៅស្រុកក្រៅ?

ខុម : ខ្ញុំកាលហ្នឹងចង់ទៅដែលហ្នឹង តែបងមកយកទាន់ គ្រួសារខ្ញុំរាន់ហ្នឹងគាត់ចង់ទៅក្រៅដែរ តែបង
ខ្ញុំមួយមកយក កាលនោះគាត់កាន់កងវ័រដែរ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : បានមកវិញមកនៅសព្វថ្ងៃហ្នឹង ខ្ញុំមុនដំបូងនៅបឹងបេង ដល់រត់ពីបឹងបេងមកនៅភូមិដូងយើង
នេះ រត់ពីហ្នឹងចេញទៅនៅខ្លាំងប៉ុន្មាន ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : ចេញពីខ្លាំងប៉ុន្មានមកបានមកនៅទីនេះសព្វថ្ងៃ ។

វណ្ណៈ: ចឹងបងដែលហៅម៉ែនមកវិញហ្នឹងសព្វថ្ងៃគាត់នៅរស់ដែរ?

ខុម : នៅអូរសំព័រនិងបងខ្ញុំបង្កើតដែលនៅទ្រូងគ្នា ។

វណ្ណៈ: ចឹងនៅទ្រូងគ្នាបើបានទៅអាមេរិចក្រប?

ខុម : បាទ! តែកាលហ្នឹងមានចិត្តមួយមិនចង់ដែរ ខ្លាចបែកស្រុកនិងខ្លាចម៉ែឪ យើងរត់ចង់នៅជុំ
គ្នាទេ ខ្ញុំរត់មកហ្នឹងបីនាក់បងប្អូន ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : ប្អូនពៅខ្ញុំមួយបងស្រីខ្ញុំមួយនិងខ្ញុំមួយបងប្រុសខ្ញុំនិងប្អូនប្រុសខ្ញុំនៅក្នុងទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងអត់មានឪពុកម្តាយស្លាប់នៅក្នុងសម័យខ្មែរក្រហមទេ?

ខុម : អត់ទេ ឪពុកខ្ញុំគាត់មកឈឺទើបស្លាប់ដែរទេ ម៉ែខ្ញុំទើបស្លាប់បានមួយឆ្នាំហ្នឹងទេ ទើបធ្វើបុណ្យ
ហើយ ។

វណ្ណៈ: ចឹងបងប្អូនទើបស្លាប់ក្រោយដែរ?

ខុម : ប្អូនខ្ញុំទើបស្លាប់ប្អូនស្រីមួយក្រោយម៉ែខ្ញុំមួយខែដែរ ហើយប្អូនប្រុសខ្ញុំមួយនោះស្លាប់នៅពេល
ឡើងដើមឆ្នោតខ្មែរក្រហមបាញ់ខ្ញុំមិនសូវដឹងទេ បងប្រុសខ្ញុំស្លាប់ខ្ញុំស្លាប់ត្រូវវ័រប្អូនដែរ ស្លាប់ពី
នាក់មុន ។

វណ្ណៈ: ចឹងថានៅកន្លែងហ្នឹងមានសារតាំងអីហ្នឹង តើសម្តេចសី ហនុយាន់ចូលនៅពេលណា?

ខុម : សារតាំងចូលមកខាងក្នុងនេះ ខ្ញុំមិនសូវដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងមិនមានបានទេទេ?

ខុម : ខ្ញុំបានទៅ តែទៅទទួលហ្នឹងមិនបានឃើញទេ ព្រោះមនុស្សយើងណាស់ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមានមនុស្សច្រើន?

ខុម : ច្រើនណាស់ប្រដៀវតូចមិនបានទេ ខ្ញុំមិនសូវប៉ិនប្រដៀវ កាលហ្នឹងខ្ញុំមានកូនហើយ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងមានមនុស្សប្រហែលប៉ុន្មាន?

ខុម : កាលហ្នឹងមានមនុស្សរាប់រយរាប់ពាន់អ្នកដែលហ្នឹងណាស់ វែកគេវែកឯងទៅបានឃើញតែមួយ ភ្នែក ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងច្រើនតែទេ?

ខុម : កាលហ្នឹងមិនសូវមានព្យាងៗដឹង មានតែប្រជាជននិងក្រសួងសាធារណៈ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងមិនដឹងមានអ្នកកាសែតមានភ្ញៀវបរទេសមកទេ?

ខុម : ខ្ញុំមិនសូវដឹងដឹង ។

វណ្ណៈ: ចឹងមានដឹងថាសម្តេចយាងមកដោះស្រាយមកទេ?

ខុម : ខ្ញុំមិនបានដឹងដែរ កាលហ្នឹងចូលតាមដីថៃដឹង ខ្ញុំឈរចាំទទួលឃើញលោកមក គ្រាន់តែថាមកនាំ គ្នាពូលគ្នាបានមើលអីឃើញទេ មនុស្សច្រើនមើលមិនឃើញទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមិនគិតមើល កាលមិនមកដល់ម៉ាឡៃដំបូងនិងឥឡូវខុសគ្នាយ៉ាងម៉េច?

ខុម : ពីដំបូងមកឥឡូវនេះខុសគ្នាឆ្ងាយណាស់ ។

វណ្ណៈ: ខុសយ៉ាងម៉េចទៅ?

ខុម : ពីមុនមកសុទ្ធតែព្រៃយើងមានការហូបចុកមែន តែមិនដូចឥឡូវទេ កាលពីដើមយើងទិញពីថៃ ទាំងអស់ម្ហូបថៃស្អីថៃ ឥឡូវមានមកពីស្រុកយើងសព្វគ្រប់ កាលមុនយើងមិនទាន់ចេញចូលបាន យើងទិញមកពីថៃ តែម្ហូបត្រឹមត្រូវពីថៃទាំងអស់ ឥឡូវអត់ទេ មានខ្មែរដងថៃដងយើងមានជ្រុក មានកោកាប់លក់ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលសម័យតស៊ូមានម្ហូបអីមកពីណា?

ខុម : ម្ហូបទិញថៃ មានត្រីខក់ប៉ុន្តែ មានមីមានអីហ្នឹង មានប៊ីចេងស្ករមិនចេះខ្លះ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមានសត្វព្រៃទេ?

ខុម : មានពីណាមានក្រសួងគេទៅមុនបាញ់បានមក តែក្រសួងខ្ញុំមិនដែលទៅមុខទេ កាត់ពិការភាពពី សម័យប្រជាជាតិ ។

វណ្ណៈ: ចឹងការមិនរៀបការជាមួយភាគី កាត់ពិការហើយ?

ខុម : បាទ/កាលហ្នឹងកុំអីមិនយកកាត់ដែល តែនឹកឃើញកាត់ពិការកាលសម័យហ្នឹង ខ្លាចទៅធ្វើទាហានទៅស្លាប់ចឹងយកប្តីពិការឲ្យហើយវាអនាគតបាន ឥឡូវបានរបស់ខ្ញុំមែន ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ែតិចមើលមានសង្គ្រាមនិងអត់សង្គ្រាមយ៉ាងម៉េចដែរ?

ខុម : កាលមានសង្គ្រាមពិបាកមែនហ្នឹងណាស់ សង្គ្រាមតកូនទៅយើងយ៉ាប់ ដល់អត់មានសង្គ្រាមចឹងសប្បាយយើងចង់ទៅណាក៏បាន ទៅស្រុកទៅលេងម៉ែឪអីស្រួលដែរ កាលកើតសង្គ្រាមខ្ញុំទៅលេងស្រុកយ៉ាប់ដែរហ្នឹង ទៅតាមដូរវាប៉ាយប៉ែតយ៉ាប់ណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ែធ្លាប់ទៅលេងស្រុកប៉ុន្មានដង?

ខុម : កាលហ្នឹងទៅលេងមែកាលមិនទាន់ផ្តាច់ខ្លួននោះ ខ្ញុំទៅធ្វើបុណ្យបច្ច័យបួនបានមួយដងដែរ ។

វណ្ណៈ : ឆ្នាំណា?

ខុម : មិនដឹងជាឆ្នាំណាទេ ។

វណ្ណៈ : កាលម៉ែចេញទៅខាងខ្មែរក្រហមមិនថាអីទេ?

ខុម : អត់មានថាអីទេ តែយើងទៅខ្លាចតែពួកខាងនោះទេ កាលខ្ញុំទៅជិះឡានខ្ទប់ តាមគោតត្បែងចេញតាមប៉ាយប៉ែត ។

វណ្ណៈ : ចឹងដល់ហ្នឹងយើងជិះឡាន?

ខុម : បាទ/ជិះឡានទៅអត់មានអីទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងអត់មានអ្នកឆែកទេ?

ខុម : អត់មានអីទេ ឲ្យតែដុតពីដូរវាប៉ាយប៉ែតមិនមានអីទេ ដុតប្រកែកឆែកឆែរទៅអត់អីទេ យើងប្រឡំធ្វើជាអ្នករកស៊ីបាន តែយើងទៅមានសំពោងសំពាយមិនបានដែរ យើងពីនេះក៏មិនអីទៅដល់ស្រុកម៉ែហើយក៏មិនអីដែរ ។

វណ្ណៈ : ចឹងមានឡានចូលមក?

ខុម : មានឡានត្រឹមប៉ាយប៉ែត ។

វណ្ណៈ : ចឹងដើរពីនេះទៅ?

ខុម : អត់ទេ យើងចូលជិះឡានតាមដីថៃ ជិះឡានថៃមានម៉ូតូ មានមេខ្យល់ថៃជូនទៅដល់ប៉ាយប៉ែតចឹងទៅ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងម៉ែទៅមានភ្នំប៉ុន្មាននាក់?

ខុម : ខ្ញុំទៅពីរនាក់បងខ្ញុំហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលហ្នឹងគេចាយលុយអី?

ខុម : កាលហ្នឹងចាយលុយថៃ ។

វណ្ណៈ: ចឹងជិះឡានទៅស្រុកទៅកំពង់ឆ្នាំង?

ខុម : ទៅកំពង់ឆ្នាំងរួច ។

វណ្ណៈ: កាលហ្នឹងឡានជិះម៉ាកប៉ូន្តាន?

ខុម : មិនដឹងម៉ាកប៉ូន្តានទេ ជិះឡាននីសាន់ កាលហ្នឹងមិនមែនចេញទៅដល់ឯណា ចេញពីហ្នឹងទៅ ទៅ
ដេកនៅបាត់ដំបង ចេញពីបាត់ដំបងបានទៅដល់ស្រុក ចុះដូច្នោះទៅនោះ ។

វណ្ណៈ: ចឹងនៅពេលមកវិញខាងខ្មែរក្រហមមានចាប់អារម្មណ៍ម៉ែងទេ?

ខុម : កាលខ្ញុំមកម្តងយ៉ាងដែរ ខាងខ្មែរក្រហមយើងមិនចាប់ទេ ចាប់ខាងនោះចាប់ដកហូតលុយអស់
គាំទ្រឱ្យការរើយកអស់ កាលហ្នឹងមានខ្មោចខ្ញុំមកលេងខ្ញុំដែលកាលហ្នឹង កាលហ្នឹងវាចាប់ខ្ញុំ
ខ្ញុំដាក់ផ្សែង ខ្ញុំដាក់ផ្សែង តែវាមិនបានធ្វើបាបអីយើងទេ គ្រាន់តែវារកលុយនិងសួររកឯកសារ
ផ្សេងៗ ខ្ញុំមិនដែលមានឯកសារអីដឹង បើយើងចូលទៅមានវាលីនិងកាសែតវាចាប់ បើ
យើងមានថង់រកស៊ីអីដូចជាអ្នករកស៊ី ប៉ុន្តែបើវាមិនចាប់ទេ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : កាលហ្នឹងចូលតាមផ្លូវហ្នឹងបានទៅស្រុក បើចូលទៅតាមផ្លូវនេះមិនបានទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងពេលម៉ែងទៅដល់ស្រុកមានគិតថាចង់នៅស្រុកវិញទេ?

ខុម : ខ្ញុំចង់ដែរ កាលមិនទាន់ដាច់ខ្លួនចង់សុំឱ្យវាភ័យដែលហ្នឹង តែពីនេះមិនទាន់ទៅ ព្រោះខ្ញុំពិបាកពេក
វាលហ្នឹងមើលថាទៅតែពិបាកតឹងតែងពេករត់ដែលហ្នឹង តែបានប៉ុន្តែទេដាច់ខ្លួនបាននៅទីនេះ
រហូតទៅកុំអីខ្ញុំមិននៅហ្នឹងដែរហ្នឹង តែមុនហ្នឹងរត់ទៅពិបាកហើយមុនហ្នឹងទាក់ទងបានចេញ កេ
មិនចង់ឲ្យយើងទៅដែរ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : បើយើងចង់ទៅទាល់តែទាក់ទងខ្សែរយៈទើបយើងទៅបាន បើយើងចេញទៅកេចាប់បានក៏មិន
បានដែរ មានអីកាលហ្នឹងប្រជាជនទៅវិញច្រើនដែរហ្នឹង សម័យហ្នឹងនៅតឹងដែរ ដល់យើងដាច់
ខ្លួនទៅបាននៅហ្នឹងក្របីក្នុង ។

វណ្ណៈ: ចឹងឥឡូវវាលែងចង់ទៅនៅស្រុកហើយ?

ខុម : លែងចង់ហើយធ្លាប់នៅហ្នឹងហើយទៅនោះនឹកនេះ តែនៅនេះនឹកមែនោះដល់ទៅលែងមែនស្រុក
ទៅនឹកដូះសំបែងនៅនេះ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : យើងនៅយូរហើយយើងនៅតាំង៧៧ ។

វណ្ណៈ: ចឹងអត់មានចេតនាចង់ទៅនៅស្រុកវិញទេ?

ខុម : អត់មានទេ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកូនចៅនៅទីនេះហើយ ?

ខុម : បាទ! ណាមួយមានដីស្រែចំការនៅនេះហើយ ទៅស្រុកម៉ែចែកកូនអស់ហើយទៅនៅនោះអត់
មានដីចែកទេ ម៉ែខ្ញុំចង់បានទ្រព្យនៅស្រុកដែរ តែមិនចង់ធ្លាប់នៅនេះហើយ បើថាដូចមុនចង់
ដែលហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : ចឹងតិចទៀតមានដួលជាតិទៅ ?

ខុម : មានដួលជាតិលែងចង់ទៅទៀតហើយ ចឹងមានផ្លូវជាតិស្រួលហើយចង់ទៅស្រួលឥឡូវនៅពិបាក
ត្រង់កន្លែង៧៣នោះ ។

វណ្ណៈ : ចឹងកាលខ្មែរក្រហមធ្វើសហហរណ៍កម្មនៅឆ្នាំ១៩៧៦ ម៉ឺនមានអារម្មណ៍ភ័យប្តូរមួយសប្តាហ៍ ?

ខុម : កាលហ្នឹងគិតថាមិនភ័យទេ មានចិត្តសប្បាយ បានត្រូវគ្នាចឹងសប្បាយបានទៅលេងស្រុកជួប
ម៉ែកំពង់តែនឹកស្រុកផង បើយើងមិនត្រូវគ្នាពិបាកចេញចូលទៅ បានផ្តាច់ខ្លួនចឹងបានជួយអរ
បានរួចផុតទុក្ខទោសពីសម័យនោះឯង ។

វណ្ណៈ : ចឹងតាមទស្សនៈម៉ឺនដួលដែលធ្លាប់ឆ្លងកាត់សម័យខ្មែរក្រហមតែម៉ឺនមិនសូវពិបាកទេ ?

ខុម : បាទ! ខ្ញុំមិនសូវពិបាកទេ ។

វណ្ណៈ : តែកាលហ្នឹងម៉ឺនមានដឹងអាក្រក់អ្នកភូមិអីមានដឹងថាមានមនុស្សស្លាប់ឬអត់អាហារអីទេ ?

ខុម : ដឹងខ្ញុំរត់កាត់ បើគេរត់កាត់តាមកោះកុងសំឡូតអាយុហ្នឹងបានមានលំបាកច្រើន ។

វណ្ណៈ : តែខ្ញុំចង់និយាយជំនាន់ខ្មែរក្រហមមានមនុស្សស្លាប់ដោយសារអត់បាយទេ ?

ខុម : ខ្ញុំនិយាយកាលសម័យប៉ុល ពតមានសម្លាប់មនុស្សខ្ញុំនៅសៀមរាប គេមានមែនតែខ្ញុំមិនដែល
ឃើញគេសម្លាប់រាប់រយទេ ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : តែខ្ញុំនៅឯវាយកន្លែងបងសំណាងហ្នឹង មានគេយកឆ្នុកទោសមក ពីបីថ្ងៃមានមកមួយមកពីរ
យកមកដាក់ហ្នឹង ឲ្យយកបាយទៅឲ្យហូប ឲ្យពួកខ្ញុំយកបាយឲ្យហូបណាស់ ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : តែចំពោះខ្ញុំមួយ ខ្ញុំមិនហ៊ានធ្វើបាបគេទេ ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : ខ្ញុំយកបាយទៅខ្ញុំលាងបានស្រួលឲ្យមែន តែខ្ញុំមិនបានធ្វើបាបគេទេ តែមានអ្នកធ្វើការជាមួយខ្ញុំ
ហ្នឹងយកបាយទៅឲ្យគ្នាបានអត់មានលាងដែរ ហើយស្ពោះទឹកមាត់ដាក់ទៀត ខ្ញុំអត់ទេ ខ្ញុំមិនធ្វើ
បាបគេទេ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : នឹកស្រណោះគេ ទាំងគេទាំងខ្ញុំមិនធ្វើបាបគេទេ តែដល់វេណខ្ញុំ ខ្ញុំលាងស្អាតខ្ញុំញ៉ាំមែន ញ៉ាំជាមួយសម្បជម្ពតា តែបានតែពីរទៅបីថ្ងៃមិនដឹងជាគេយកទៅណា ខ្ញុំមិនដឹងទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងនៅសៀមរាបហ្នឹងមានមន្ទីរឃុំឃាំងដែរ?

ខុម : មាននៅលើផ្ទះថ្មប្រជាជនហ្នឹងដឹងគេចាប់យកមកពីណាដូចកាលមានតែម្នាក់ពីរនាក់មិនដឹងមកពីណាទេ គេអត់មានធ្វើបាបទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងចេះតែបាត់ជាបន្តបន្ទាប់?

ខុម : បាទ ពីរបីថ្ងៃបាត់មានមកទៀត តែពួកខ្ញុំហ្នឹងយកបាយឲ្យហូបតែមិនមានមនុស្សច្រើនទេ មានតែពីរនាក់ម្នាក់ទេ តែនៅបានតែពីរថ្ងៃបាត់ ។

វណ្ណៈ: ចឹងមិនមានសន្តិភាពឃើញថាជាកម្មាភិបាលខ្មែរក្រហមដែលប្តូរមួយជាប្រជាជន?

ខុម : មានស្រីមានប្រុសមិនដឹងជាយ៉ាងម៉េចស្លៀកពាក់ធម្មតា យើងមិនបានចាប់អារម្មណ៍ដែរ ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងនៅកន្លែងណាមិនមានចាំទេ?

ខុម : នៅលើផ្ទះម៉មាត់ស្ទឹងសៀមរាបនោះ ។

វណ្ណៈ: ចឹងនៅក្នុងឆ្នាំណាដែរ?

ខុម : មុនរត់យួន កាលហ្នឹងប្រហែលជា៧៨ហ្នឹងឯង ខ្ញុំកាលហ្នឹងនៅសៀមរាបបានប្រហែលជា៥ខែ ដែលទេ ទើបមកនៅដែលហ្នឹង នៅហើយរត់យួនបណ្តោយហ្នឹង ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងអត់មានគ្នាច្រើនទេ?

ខុម : អត់មានច្រើនទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងហេតុអ្វីហេតុអ្វីបានជាខាងមន្ទីរមិនដាំបាយឲ្យអ្នកទោសហូប?

ខុម : ខ្ញុំមិនមែនដាំបាយឲ្យហូបទេ តែមិនដឹងជាគេយកមកពីណាគេឲ្យពួកខ្ញុំយកបាយទៅឲ្យហូបផងទៅ ខ្ញុំមិនមែនដាំបាយឲ្យខាងហ្នឹងទេ ខ្ញុំដាំបាយឲ្យពួកមន្ទីរពួកខ្ញុំទេណាស់ តែបាយមិនច្រើនទេ ពីរនាក់បាយពីរចាន តែអត់មានរាប់រយ ១០ ទៅ២០ នាក់ដូចគេទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងប្រធានជាអ្នកយកបាយឲ្យ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: ប្រធានឈ្មោះអី?

ខុម : ឈ្មោះបង ថេងតែមិនដឹងជាកាត់ទៅដល់ក្រហែងណាទេ រត់៧៩ បែកគ្នាអស់ហើយ ។

វណ្ណៈ: ចឹងបងថេងហ្នឹងកាច់ទេ?

ខុម : កាត់មិនកាច់ទេ ធម្មតា ។

វណ្ណៈ: ចឹងដល់ពេល៧៧ម៉ឺនរត់មកដល់ព្រំដែនតែម្តង?

ខុម : បាទ! រត់មកដល់ព្រំដែនតែម្តង ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងម៉ឺនក៏ធ្លាប់ឆ្លងកាត់សម័យខ្មែរក្រហមមកចឹងណាស់ ចឹងម៉ឺនមិនសូវដូចការលំបាកដូចប្រជាជនទេ?

ខុម : បាទ ។

វណ្ណៈ: នារីនៅខាងស្រែអំបិលអី មានដាំបាយហូបផ្លែត?

ខុម : តែខ្ញុំកាលនៅកងចល័តពិបាកណាស់ ហូបមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ ហើយធ្វើការវាល់ល្ងាចទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ។

វណ្ណៈ: ចឹងទោះបីយ៉ាងណាប្រជាជននៅតាមជនបទអត់មានអាហារគ្រប់គ្រាន់នឹងមានប្រជាជនស្លាប់ច្រើនចឹង ម៉ឺនគិតថាជាកំហុសមេដឹកនាំឬមួយជាកំហុសថ្នាក់ក្រោមតាមម៉ឺនយល់?

ខុម : មិនដឹងជាខាងណាស្រាប់តែឃើញគេបញ្ជាមកតែចឹង ថ្នាក់លើមិនដឹងថ្នាក់កណ្តាលមិនដឹងអត់ដឹង ព្រោះឃើញតែគេបញ្ជាមកតែចឹងហើយ ខ្ញុំជិះពីកំពង់ឆ្នាំងតាមផ្លូវមកតាមសហករណ៍ឃើញហូបតែពោតទេ ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : ឃើញហូបតែពោតសុទ្ធអត់មានបបរអីទេ ព្រោះខ្ញុំឈប់សម្រាកនៅហ្នឹងឃើញតែចឹងឯង ។

វណ្ណៈ: ចឹងកាលហ្នឹងនៅសៀមរាបគណៈតំបន់ជាពីរណាម៉ឺនមានដឹងទេ?

ខុម : គណៈតំបន់ស្លាប់អស់ហើយ ឈ្មោះអីសៀង ស្លាប់តាំងពី៧៧នោះរត់មកបងសំណាងក៏ស្លាប់នៅឆ្នាំ៧៧ហ្នឹងឯង ។

វណ្ណៈ: យ៉ាងម៉េចបានស្លាប់?

ខុម : ដិះឡានគេបាញ់ស្លាប់តាំងពី៧៧ ។

វណ្ណៈ: យ៉ាងម៉េចបានជាម៉ឺនដឹងថាគេបាញ់?

ខុម : ដិះឡានអាស្រ័យមួយហ្នឹងគេថាបាញ់បេ បុកមួយគ្រាប់ទៅរាប់មួយឡានទាំងអស់ទាំងនិរសាអីហ្នឹង ។

វណ្ណៈ: បាទ ។

ខុម : ខ្ញុំដឹងតែចឹងឯងបើឲ្យខ្ញុំដឹងអីទៀតមិនដឹងទេ ។

វណ្ណៈ: ចឹងនៅពេលឥឡូវមានតុលាការហ្នឹង តាមចិត្តម៉ឺនគួរថាមានតុលាការឬមិនគួរមានតាមកំនិតម៉ឺនយល់ស្របឬមិនយល់ស្រប?

ខុម : មិនដឹងជាម៉េចទេខ្ញុំ តុលាការកាត់ក្តីខ្មែរក្រហមហ្នឹង?

វណ្ណៈ ៖ បាទ! កាត់ក្តីខ្មែរក្រហមហ្នឹងមានតុលាការអន្តរជាតិនិងតុលាការខ្មែរយើងចូលរួមគ្នាដើម្បីកាត់សេចក្តីមេដឹកនាំកំពូល សព្វថ្ងៃហ្នឹងមានអីអៀង សារី អី អៀង ធីរិទ្ធ តា ខៀវ សំផន តានួន ជា ។

ខុម ៖ បាទ ។

វណ្ណៈ ៖ មានខុបអីហ្នឹង តែខុបគេកាត់ទោសហើយនិងមានបួននាក់ទៀតគេកាត់កាត់នៅឆ្នាំក្រោយ នៅដើមឆ្នាំ២០១១ នេះ?

ខុម ៖ បាទ ។

វណ្ណៈ ៖ ចឹងជាទស្សនៈរបស់ម៉ែនមានតុលាការកាត់ទោសហ្នឹងជាការត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវទេ នេះជាការយល់ឃើញរបស់ម៉ែន ម៉ែនគិតយ៉ាងម៉េចដែរ?

ខុម ៖ ខ្ញុំមិនដឹងជាធ្វើយ៉ាងម៉េច បើទិសខាងលើមកគេត្រូវធ្វើចឹង ធ្វើចឹងទៅគេចង់ធ្វើតុលាការកាត់ក្តីតាមតែចិត្តគេទៅ គេចង់កាត់ទោសយ៉ាងម៉េចតាមតែគេទៅ តាមចិត្តខ្ញុំគេកាត់ក្តីទៅតែសម្រេចតាមគេកាត់ក្តី ។

វណ្ណៈ ៖ ចឹងម៉ែនចង់ឲ្យមានតុលាការដែរ?

ខុម ៖ បាទ! កាត់តាមស្របច្បាប់ឲ្យត្រឹមត្រូវ ។

វណ្ណៈ ៖ ចឹងម៉ែនជឿថាតុលាការជួយរកឃើញអ្នកមានកំហុសនិងជួយរកយុត្តិធម៌ឲ្យម៉ែនបានត្រឹមត្រូវទេ?

ខុម ៖ ខ្ញុំមិនដែលបានតាមដានផង ខ្ញុំមិនដែលបានមើលផង ដឹងថាគេកាត់ក្តីតែបានត្រឹមត្រូវឬមិនត្រឹមត្រូវខ្ញុំមិនបានដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ ៖ ចឹងម៉ែនជឿជាក់ទេ តុលាការហ្នឹងមិនមែនជាតុលាការខ្មែរយើងសុទ្ធទេ ជាតុលាការចូលជាមួយអន្តរជាតិ តើម៉ែនអាចជឿបានទេ?

ខុម ៖ ចិត្តខ្ញុំវិញថា អ្នកមុនទៅបាត់ហើយអ្នកក្រោយរងទុក្ខតែឯងហ្នឹង ចឹងបានថាសុខចិត្តរំសាយឲ្យអស់តែម្តង ។ “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ”

វណ្ណៈ ៖ ចឹងអ្នកធំពីណាគេទៅបាត់?

ខុម ៖ “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” ចឹងដូចជាអ្នកធំៗ ក្តាប់ពីលើកាត់ទៀតនោះ ។

វណ្ណៈ ៖ ពីណាគេ?

ខុម ៖ “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” ដូចថា តាប៉ូល ពតឆាប់អស់ហើយហ្នឹង ។

វណ្ណៈ ៖ ចឹងពីណាទៀត?

ខុម ៖ “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” នៅសល់តែអីអៀង សារី ខៀវ សំផន ។

វណ្ណៈ ៖ ប៉ុន្តែកាត់បន្ទាប់គ្នា?

ខុម : “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” កាត់បន្ថប់ក្នុងជីវិតបានថា កាត់បន្ថប់ណាស់ទៅហើយរំសាយចោលឲ្យ
អស់ទៅអាហ្នឹងចិត្តខ្ញុំ ។

វណ្ណៈ : អាហ្នឹងមិនអីទេ ជាទស្សនៈរបស់ម៉ែទេ?

ខុម : “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” បាន ។

វណ្ណៈ : ហេតុអីបានជាម៉ែគិតថា រំសាយទៅវាមានប្រយោជន៍អីបានជាម៉ែចង់ឲ្យរំសាយ?

ខុម : “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” រំសាយទៅដូចជា ប្រជាជនដុតមូលហេតុផុតរងគ្រោះអីហើយដល់
បានមកវិញយើងសប្បាយ ទាំងអស់គ្នា កុំឲ្យយកបញ្ហាមកឲ្យរឹតតែឈឺក្បាលតទៅទៀត ។

វណ្ណៈ : អានេះជាយោបល់របស់ប្រជាជនមិនមានបញ្ហាអីទេ ជាការយល់ឃើញ?

ខុម : “អ្នកអង្គុយជិតនិយាយ” បាន ។

វណ្ណៈ : តែចិត្តម៉ែមានតុលាការក៏បាន?

ខុម : បាន! ល្អម្យ៉ាងដែរ តែត្រង់កាត់ក្តីយ៉ាងម៉េចខ្ញុំមិនសូវដឹងដែរ ។

វណ្ណៈ : យ៉ាងម៉េចដែលពេលដែលមានតុលាការ?

ខុម : មានតុលាការកាត់ក្តីវាបានដឹងខុសត្រូវ ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ែស្រុកម៉ាឡៃយើងវាទៅឆ្ងាយពីភ្នំពេញ កាលពីមុនគេនិយាយថាខាងក្នុងខាងក្រៅអីចឹង?

ខុម : បាន ។

វណ្ណៈ : ចឹងម៉ែគិតចង់ផ្សះផ្សារថា កុំឲ្យមានការបែងចែកថាជាតំបន់ខ្មែរក្រហមទៅទៀតម៉ែចឹងទេ?

ខុម : ចង់ ក៏ឲ្យមានការផ្សះផ្សារក្នុងឲ្យបានសប្បាយកុំឲ្យមានទំនាស់ទៅមុខទៀត ខ្ញុំបើបានចឹងវិញ
សប្បាយណាស់ បានត្រូវរ៉ូវវាវាវាចឹងសប្បាយណាស់ ។

វណ្ណៈ : ចង់ឲ្យមានខ្មែរតែមួយ?

ខុម : បាន ។

វណ្ណៈ : កុំឲ្យមានថា ខាងនោះខ្មែរក្រហម?

ខុម : បាន! មិនចង់មានថាខ្មែរក្រហមខ្មែរក្នុងខ្មែរក្រៅ មុនគេថាចឹង គេថាកូនខ្មែរក្រហមមកទៀត
ហើយ ខ្ញុំថាខ្មែរក្រហមខ្មែរសម័យសាច់ដូចតែគ្នាហ្នឹង ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : ខ្ញុំចង់ឲ្យមានខ្មែរតែមួយ មិនចង់ឲ្យថាអានេះចេះអានោះចុះ បើបានផ្សះផ្សារក្នុងហើយខ្ញុំចូល
ចិត្តណាស់ ។

វណ្ណៈ : បាទ ។

ខុម : បាន ។

វណ្ណៈ: ចឹងម៉តមានចង់និយាយថែមទៀតទេ?

ខុម : អត់មានអីទេ ខ្ញុំមិនសូវចេះនិយាយដឹង ។

វណ្ណៈ: ចឹងខ្ញុំអរគុណម៉តច្រើនហើយ ។

ខុម : បាទ ។

« ចប់ »